

P7_TA(2010)0444

Ukraina

Europaparlamentets resolution av den 25 november 2010 om Ukraina

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Ukraina,
- med beaktande av det gemensamma uttalande som antogs vid toppmötet mellan EU och Ukraina i Bryssel den 22 november 2010,
- med beaktande av det slutliga uttalandet och rekommendationerna från det femtonde sammanträdet för kommittén för parlamentariskt samarbete mellan EU och Ukraina, vilket hölls den 4–5 november 2010 i Kiev och Odessa,
- med beaktande av delegationen från kommittén för parlamentariskt samarbete mellan EU och Ukraina som övervakade de lokala och regionala valen i Ukraina den 31 oktober 2010,
- med beaktande av partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan EU och Ukraina, som trädde i kraft den 1 mars 1998, och av de pågående förhandlingarna om ett associeringsavtal avsett att ersätta partnerskaps- och samarbetsavtalet,
- med beaktande av det fjortonde sammanträdet i samarbetsrådet EU–Ukraina som ägde rum i Luxemburg den 15 juni 2010,
- med beaktande av den gemensamma förklaringen om det östliga partnerskapet som lanserades i Prag den 7 maj 2009,
- med beaktande av de slutsatser om det östliga partnerskapet som antogs av rådet (utrikes frågor) den 25 oktober 2010,
- med beaktande av resolution 1755 av den 5 oktober 2010 från Europarådets parlamentariska församling om hur de demokratiska institutionerna i Ukraina fungerar,
- med beaktande av Europeiska rådets slutsatser av den 16 september 2010 om Ukraina,
- med beaktande av associeringsagendan EU–Ukraina, som antogs av samarbetsrådet EU–Ukraina i juni 2009, och som ersätter handlingsplanen EU–Ukraina,
- med beaktande av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Ukraina om viseringslättnader, vilket undertecknades den 18 juni 2007 och trädde i kraft den 1 januari 2008, och av den dialog om visering som EU och Ukraina inledde i oktober 2008,
- med beaktande av den gemensamma rapporten av den 4 november 2010 från arbetsgruppen för viseringspolitiken mellan EU och Ukraina inom kommittén för parlamentariskt samarbete mellan EU och Ukraina,

- med beaktande av de ändringar av den ukrainska vallagen som landets parlament, Verkhovna Rada, godkände i sista minuten i juni 2010, strax innan de lokala valen hölls,
- med beaktande av det nationella vägledande programmet för Ukraina 2011–2013,
- med beaktande av artikel 110.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Ukraina är ett europeiskt land som är strategiskt viktigt för EU. Tack vare sin storlek, sina naturtillgångar, sin befolkning och sitt geografiska läge intar Ukraina en framträdande position i Europa, och landet är en viktig regional aktör.
  - B. Ukrainas nyvalda president Viktor Janukovyjtj har, liksom parlamentet Verchovna Rada, bekräftat att Ukraina är fast beslutet att ansluta sig till EU.
  - C. Det har sagts att demokratiska friheter, såsom mötesfriheten, yttrandefriheten och mediefriheten har råkat i ett pressat läge under de senaste månaderna.
  - D. Genom beslutet av den 1 oktober 2010 från Ukrainas författningsdomstol återinförs presidentstyret. Inrättandet av ett demokratiskt, effektivt och varaktigt system för kontroll och maktbalans bör även i fortsättningen prioriteras och arbetet med detta bör ske under öppna former som tillåter alla politiska partier och aktörer i Ukraina att medverka och som medger insyn.
  - E. Den 31 oktober 2010 hölls det lokala och regionala val i Ukraina under lugna förhållanden och utan incidenter. Kritik har framförts mot vissa aspekter av hur dessa val organiserades, särskilt när det gäller vallagen, förfarandena för antagandet av denna lag och vissa specifika delar av dess innehåll.
  - F. Efter presidentvalet i januari 2010 har det framkommit alltmer oroväckande tecken på att respekten för demokratin och pluralismen minskat, vilket framför allt framgår av behandlingen av vissa icke-statliga organisationer och klagomålen från enskilda journalister om påtryckningar från deras redaktörer eller ägarna av medieföretagen om att de ska rapportera om eller låta bli att rapportera om vissa händelser, samt på en ökad och politiskt motiverad verksamhet inom Ukrainas säkerhetstjänst liksom politiskt missbruk av administrativa resurser och av resurserna inom rättsväsendet.
  - G. OSSE:s representant för mediefrihet förklarade den 13 oktober 2010 att Ukraina har uppnått en hög grad av mediefrihet men att landet måste vidta skyndsamma åtgärder för att säkra denna frihet, och uppmanade Ukrainas regering att avhålla sig från alla försök att påverka eller censurera medieinnehållet och att respektera de internationella mediefrihetsnormerna och OSSE:s åtaganden på detta område.
  - H. Det östliga partnerskapet kan ge Ukraina ytterligare möjligheter att närma sig EU, men partnerskapet kan endast bli framgångsrikt om det grundar sig på praktiska och trovärdiga projekt och får tillräcklig finansiering.
- 1. Europaparlamentet betonar att Ukraina, i enlighet med artikel 49 i EU-fördraget, har rätt att ansöka om EU-medlemskap, precis som vilken europeisk stat som helst som följer principerna om frihet, demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och de

grundläggande friheterna samt rättsstatsprincipen.

2. Europaparlamentet betonar att Ukraina har starka historiska, kulturella och ekonomiska band till EU, och att landet är en av unionens viktigaste partner i det östra närområdet och har ett stort inflytande på säkerheten, stabiliteten och välståndet på hela kontinenten.
3. Europaparlamentet välkomnar den ukrainska regeringens och den politiska oppositionens gemensamma uttalanden om landets vilja att fortsätta arbetet med den europeiska integrationen och dess långsiktiga ambition att bli en EU-medlemsstat. Parlamentet noterar att detta mål fortsatt stöds enhälligt av alla aktörer på landets politiska scen. Parlamentet uppmanar de ukrainska myndigheterna att inrätta ett gemensamt forum som ska samordna Ukrainas politiska ståndpunkt gentemot EU och bestå av politiker från både koalitionen och oppositionen.
4. Europaparlamentet påpekar att de lokala och regionala val som hölls den 31 oktober 2010 inte lade grunden för en ny positiv standard, trots att valen ur tekniskt hänseende genomfördes under ordnade förhållanden. Parlamentet beklagar att Ukraina ändrade sin vallag några månader före de lokala och regionala valen, vilket gjorde att det inte fanns tillräckligt med tid för att förbättra lagen och förbereda för ett rättvist och demokratiskt val.
5. Europaparlamentet beklagar att oppositionspartiernas registreringsansökningar godkändes av valkommissionerna först efter det att Regionpartiet lagt ut sin lista, vilket i praktiken innebar att det regerande partiet erhöll de första platserna på listan i 85 procent av valkretsarna. Parlamentet konstaterar dessutom att bristerna i vallagen, som inte gav tillräckliga garantier till skydd för de etablerade partiernas rätt att ställa upp i valet, ledde till att vissa partier, såsom Batkivshchyna, inte kunde registrera sina kandidater i flera distrikt och delta i valet.
6. Europaparlamentet beklagar att valbestämmelserna fortfarande är föremål för diskussion. Parlamentet anser att valförfarandet måste förbättras och att det arbete som utförs gemensamt av experter från EU och OSSE för att utarbeta ett förslag till en ny vallag är uppmuntrande. Parlamentet noterar att ett förslag till en enhetlig vallag nu har lagts fram för antagande i Verkhovna Rada. Parlamentet understryker att ett öppet valförfarande kräver tydliga rättsliga ramar, och uppmanar Ukrainas myndigheter att se till att lagstiftningen utformas i god tid före parlamentsvalet 2012.
7. Europaparlamentet oroar sig över den senaste tidens utveckling, som skulle kunna undergräva mediefriheten och åsiktsmångfalden i medierna. Ukrainas myndigheter uppmanas att vidta alla nödvändiga åtgärder för att skydda dessa väsentliga inslag i ett demokratiskt samhälle och att avstå från varje försök att direkt eller indirekt kontrollera vad som rapporteras i nationella medier. Parlamentet betonar det akuta behovet av en lagreform för mediesektorn och välkomnar därför ett nyligen framlagt förslag om offentlig radio och TV i Ukraina. Parlamentet välkomnar också de ukrainska myndigheternas offentliga försäkringar om att man vid utgången av året kommer att ha färdigställt den rättsliga ram som behövs för att ett offentligt programföretag ska kunna inrättas. Parlamentet beklagar att två oberoende TV-kanaler, nämligen TVi och TV5, fråntagits vissa av sina sändningsfrekvenser, och uppmanar myndigheterna att se till att inte vissa sändningsfrekvenser selektivt dras in i efterhand till följd av rättsliga förfaranden samt att se över alla beslut och utnämningar som skulle kunna leda till

intressekonflikter.

8. Europaparlamentet uppmanar Ukrainas regering att se till att lagstiftningen om mediefrihet överensstämmer med OSSE:s normer, och anser att beslutsamma insatser i detta avseende skulle stärka Ukrainas trovärdighet som ordförande för OSSE 2013.
9. Europaparlamentet uppmanar de ukrainska myndigheterna att noggrant utreda Vasyl Klymentyevs försvinnande. Klymentyev är chefredaktör för en tidning som inriktar sig på korruption i Kharkiv-området.
10. Europaparlamentet framhåller att det är nödvändigt att stärka institutionernas trovärdighet, stabilitet, oberoende och effektivitet, för att på så sätt garantera demokratin och rättsstaten, och att främja en samförståndsaserad process för reformen av författningen, utgående från en tydlig maktfördelning och effektiva mekanismer för kontroll och maktbalans mellan de olika statliga institutionerna. Parlamentet betonar att samarbetet med Europeiska kommissionen för demokrati genom lag (Venedigkommissionen) är av stor betydelse för att säkra att de lagstiftningsreformpaket som nu utarbetas fullständigt följer europeiska normer och värderingar. Parlamentet uppmanar alla berörda politiska parter, bland andra regeringen och oppositionen, att delta i denna process, och uppmanar de ukrainska myndigheterna att be Venedigkommissionen uttala sig om lagförslagets slutliga versioner.
11. Europaparlamentet uppmanar alla partier i Verkhovna Rada att stödja och främja ett system för effektiva kontroller och maktbalans i förbindelse med regeringens legitima arbete.
12. Europaparlamentet uppmanar myndigheterna att ingående undersöka alla rapporter om intrång i fri- och rättigheter och att åtgärda eventuella kränkningar som konstaterats samt att undersöka landets säkerhetstjänsts inblandning i den demokratiska processen.
13. Europaparlamentet framhåller Ukrainas centrala roll för en tryggad energiförsörjning i EU. Parlamentet understryker vikten av tätare samarbete mellan Ukraina och EU på energiområdet. Ukraina uppmanas också att genomföra sina åtaganden i den gemensamma förklaringen från den internationella investeringskonferensen mellan EU och Ukraina om en modernisering av Ukrainas gastransiteringssystem. Parlamentet efterlyser nya avtal mellan EU och Ukraina som ska syfta till att trygga energiförsörjningen för båda parter, inbegripet ett pålitligt och diversifierat transiteringssystem för olja och gas. Parlamentet betonar att det krävs öppna och effektiva transittjänster av hög kvalitet samt ett moderniserat nätverk för gastransporter för att Ukraina ska kunna utveckla ett modernt gastransiteringssystem. Parlamentet uppmanar kommissionen att tillhandahålla det tekniska bistånd som behövs för att radikalt förbättra energieffektiviteten i Ukrainas elnät samt att intensifiera samarbetet om reformen av gassektorn, så att den når upp till EU:s standarder.
14. Europaparlamentet stöder uppmaningen från EU:s och Ukrainas stats- och regeringschefer om att, i samband med högtidlighållandet i Kiev av 25-årsdagen för Tjernobylnkatastrofen, mobilisera allt nödvändigt stöd för att slutföra inkapslingen av reaktor 4 i Tjernobyl och den vidare nedstängningen av de andra tre enheterna. Parlamentet understryker att det behövs insyn i inkapslingsprojektet, framför allt med hänsyn till de kommande etapperna och arbetets nuvarande skede.

15. Europaparlamentet gläder sig över framstegen i förhandlingarna om associeringsavtalet mellan EU och Ukraina, särskilt när det gäller de aspekter som rör dess djupgående och omfattande frihandelsområde. Parlamentet konstaterar att slutförandet av förhandlingarna om avtalet beror på Ukrainas förmåga och vilja att anpassa sina lagar och förordningar till EU:s lagstiftning. Parlamentet uppmanar kommissionen att förhandla fram det djupgående och omfattande frihandelsavtalet med Ukraina så att dess bestämmelser inte enbart öppnar EU:s och Ukrainas marknader för handel som gagnar båda parter, utan också bidrar till moderniseringen av Ukrainas ekonomi. Parlamentet framhåller att det djupgående och omfattande frihandelsavtalet bör säkra Ukrainas gradvisa integrering på EU:s inre marknad och även se till att landet omfattas av de fyra friheterna. Kommissionen och Ukraina uppmanas att gå snabbt framåt på detta område utifrån de framsteg som har gjorts av Ukraina inom ramen för Världshandelsorganisationen. Båda parter uppmanas att göra det som krävs för att en slutlig överenskommelse ska kunna nås under första halvåret nästa år.
16. Europaparlamentet uppmanar Ukrainas myndigheter att intensifiera insatserna för att bekämpa korruptionen. Parlamentet förväntar sig i detta avseende att positiva politiska uttalanden kommer att åtföljas av bestämda insatser för att bekämpa korruptionen på alla nivåer på grundval av politisk opartiskhet. Parlamentet kräver att lika villkor införs för företagen och att samma regler tillämpas för inhemska och utländska investerare. Parlamentet beklagar i detta sammanhang de stora företagens alltför omfattande involvering i det politiska livet.
17. Europaparlamentet är bekymrat över att Verkhovna Rada antagit ändringsförslag till den nya lagen om offentlig upphandling som innebär att varor, arbete och tjänster som upphandlas inför anordnandet av Europamästerskapen i fotboll 2012 i Ukraina utesluts från denna lags tillämpningsområde.
18. Europaparlamentet uppmanar Ukrainas parlament att anta lagförslaget om tillgång till offentlig information i enlighet med europeiska och internationella standarder.
19. Europaparlamentet välkomnar handlingsplanen för liberalisering av viseringsbestämmelserna för Ukraina som godkändes vid det fjortonde toppmötet mellan EU och Ukraina den 22 november 2010. Parlamentet anser att denna handlingsplan är ett praktiskt redskap för att främja viktiga reformer inom relevanta områden, framför allt konsolideringen av de rättsstatliga principerna och respekten för grundläggande friheter. Parlamentet uppmanar kommissionen att hjälpa Ukrainas myndigheter i arbetet för viseringsliberaliseringen.
20. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att som ett mellanliggande mål avskaffa avgifterna för handläggande av nationella viseringar och Schengenviseringar för medborgare från Ukraina.
21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att tillsammans med medlemsstaterna och Ukraina utforma särskilda åtgärder som bör vidtas i samband med Europamästerskapen i fotboll 2012, i syfte att underlätta resorna för personer som har biljetter, och att låta detta speciella tillfälle bli en testperiod för en slutlig viseringsfrihet.
22. Europaparlamentet välkomnar Ukrainas aktiva stöd för det östliga partnerskapet och den

parlamentariska församlingen Euronest. Parlamentet uppmanar rådet och kommissionen att ytterligare intensifiera samarbetet med Ukraina med hänsyn till utvecklingen i grannskapsområdet, framför allt utvecklingen av politiken för Svartahavsområdet.

23. Europaparlamentet betonar vikten av att stärka samarbetet kring utbytesverksamhet för ungdomar och studerande samt av att utveckla stipendieprogram som kommer att ge invånarna i Ukraina möjlighet att bekanta sig med EU och dess medlemsstater. Parlamentet anser att utbytesprogrammet Erasmus för högskolestuderande bör utvidgas till att omfatta studerande från det östliga partnerskapets sex partnerskapsländer.
24. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar, Ukrainas president, regering och parlament och Europarådets och OSSE:s parlamentariska församlingar.